

Verslag bezoek POA Velp

Datum: maandag 23 mei 2022
Tijd: 10.30 – 12.00 uur
Aanwezig: COA (locatiemanager en medewerker)
gemeente Dalfsen (burgemeester Van Lente, wethouder Uitslag, communicatie-adviseur, beleidsmedewerker)
politie Vechtdal (leidinggevende en bestuurskundige)

Inleiding/aanleiding

Op 23 mei 2022 werd door een afvaardiging van de gemeente Dalfsen en de politie Vechtdal een bezoek gebracht aan de POA (procesopvanglocatie AMV's) in Velp. Aanleiding voor het bezoek is de vraag van het COA aan de gemeente Dalfsen om een verkenning te starten voor het opvangen van 50 alleenstaande minderjarige vreemdelingen op de locatie van De Lantaren in Lemelerveld. Als gemeente Dalfsen hebben wij niet eerder een AZC of een POA gehad en vinden we het belangrijk om te leren over wat een dergelijke opvanglocatie in en voor onze gemeente kan betekenen. Wat voor jongeren verblijven er? Hoe ziet de begeleiding eruit? Hoe zorgen we ervoor dat we samen met de omwonenden en het COA de juiste afspraken maken? Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de jongeren zich – ook al zijn ze er maar enkele weken/maanden – thuis voelen op de locatie? Om een beeld te vormen is dit bezoek geïnitieerd samen met de politie.

De POA in Velp

De POA locatie in Velp ligt aan een doorgaande weg, de Arnhemsestraatweg. Ongeveer drie weken geleden is deze locatie geopend. De jongeren zijn grotendeels 'meeverhuisd' van de tijdelijke locatie uit Duiven. Deze locatie moest sluiten omdat het gebied herontwikkeld wordt. Tezamen met de jongeren zijn ook personeelsleden overgegaan naar Velp. In het recente verleden werd de locatie aan de Arnhemsestraatweg gebruikt door arbeidsmigranten. Doordat de POA locatie pas kort geleden is geopend, wordt er op het moment van het bezoek nog gewerkt aan de afronding van de inrichting. De voorzieningen, zoals slapen, wassen, koken en ontspannen, zijn gereed. Aan de verdere aankleding wordt nog gewerkt.

Voor de start van deze locatie

In het najaar van 2021 is duidelijk geworden dat deze locatie als POA zou worden gaan ingezet. Het was toen ook bekend wie de locatiemanager zou worden. De locatiemanager heeft in de aanloop naar de vestiging in Velp al afspraken gemaakt, waaronder over het onderwijs (ISK). Met de gemeente zijn de afspraken vastgelegd in de bestuursovereenkomst. Er is gesproken met de direct omwonenden van de locatie, maar niet met een brede groep stakeholders. Dit heeft ermee te maken dat er in het verleden een groter AZC gevestigd was in de omgeving, en de nieuwe POA-locatie kleinschaliger is.

Over de samenstelling van de groep AMV'ers in Velp

In Velp verblijven jongeren uit verschillende landen. Op dit moment zijn het alleen jongens / jongemannen. Het combineren van jongens en meiden op een locatie vergt een daarop toegeruste indeling. Vanwege de achterstanden bij de IND is de situatie dat jongeren maanden op de POA verblijven in plaats van de beoogde circa 6-8 weken. De ervaring, ook van de eerdere locatie in Duiven, is dat circa 90% van de jongeren op de POA een status krijgt en dus in Nederland mag blijven. In de regel verhuizen jongeren binnen een week nadat de uitkomst van hun procedure bekend is naar een andere locatie (kleinschalige woonvoorziening indien ze mogen blijven; naar een andere COA-locatie als hun verzoek is afgewezen). De jongeren zijn alleen aangekomen in Nederland, maar ze hebben soms wel (verre) familie in Nederland. In overleg kunnen de jongeren daar ook een weekend naar toe. Uiteraard vindt daaraan voorafgaand screening plaats van de desbetreffende familie.

Dagbesteding

Een belangrijk onderdeel van de dagbesteding bestaat voor de jongeren uit het volgen van onderwijs. Per fiets (20 minuten rijden) gaan zij dagelijks naar school. Weer terug van school wordt er wat gedronken met elkaar. De jongeren zijn zelf verantwoordelijk voor het organiseren van hun eten, kleding en andere noodzakelijke goederen. Zij doen ook hun eigen inkopen (ontvangen wekelijks €

60,- leefgeld) en koken en wassen zelf. Daarvoor krijgen ze begeleiding, bijvoorbeeld kookles; van bereiden tot weer alles opruimen. Daarnaast worden op locatie activiteiten georganiseerd en zijn er voorzieningen zoals onder meer een voetbalveldje, voetbaltafel en tafeltennis. Het beschikken over een goede wifi-verbinding is voor jongeren een eerste levensbehoefte voor de contacten met vrienden en familie in het land van herkomst. Op de vorige locatie (in Duiven) trinden enkele jongeren mee bij de voetbalclub. Op de locatie is een info- en postbalie waar de jongeren over allerlei thema's wegwijs gemaakt worden.

Begeleiding

De AMV's worden gekaderd en gemonitord: elke jongere krijgt een voogd van het Nidos en een mentor toegewezen. Met de mentor wordt een begeleidingsplan opgesteld met concrete doelen waaraan de jongere werkt. Dit plan wordt door de mentor regelmatig met de jongere besproken, ca. eens per zes weken. Eens per acht weken vindt er een driegesprek plaats: jongere, mentor en voogd. Zo kan de jongere in een duidelijke structuur aan de slag met zijn ontwikkeling.

De jongere moet zich op de POA 2x per dag melden. Er zijn toegangspasjes waarbij het in Velp de bedoeling is dat iedereen voor 22 uur thuis is. Op een POA met 50 bedden is 21 fte vanuit het COA werkzaam. Er zijn 24 uur per dag medewerkers van het COA aanwezig, 's nachts altijd twee personen. Daarnaast is er beveiliging op de locatie en zijn er 's nachts ook beveiligingsmedewerkers op de locatie aanwezig.

Voorkomen en bestrijden van overlast en incidenten

De locatiemanager is het aanspreekpunt voor de omwonenden. Zodra een jongere aankomt op de POA worden bij aanvang de afspraken en regels doorgenomen. Daarmee is direct duidelijk onder welke condities zij hier verblijven, wat wel en niet mag en welke mogelijke consequenties hieraan verbonden zijn. De ervaring is dat er de eerste week na aankomst wel wat discussie kan ontstaan, maar dat de gemaakte afspraken daarna worden nageleefd. In dit verband worden de openingstijden van de keuken genoemd, die initieel niet altijd gerespecteerd werden. Ook worden afspraken gemaakt over het opruimen/schoonmaken van de kamers, de tijd waarop jongeren thuis moeten zijn en dergelijke.

Voor het beteugelen van incidenten en overlast beschikken de COA-medewerkers over steeds meer tools. Er zijn allerlei vormen van sancties: een gesprek met een COA-medewerker of de wijkagent, er kan geld worden ingehouden op het leefgeld en er is een time-outplek op de locatie. In het uiterste geval zijn er uitplaatsingsmogelijkheden. Jongeren worden niet op straat gezet.

Alle incidenten worden geregistreerd. Ook bijvoorbeeld een 'intern incident' als het niet opruimen van een kamer wordt als zodanig geregistreerd. Alle incidenten per locatie zijn op de site van het COA terug te vinden.

Wanneer een bewoner zich misdraagt buiten de locatie/op de openbare weg, dan heeft de politie hierin de reguliere rol. Uiteraard zal dit, indien het een bewoner betreft, vervolgens leiden tot bespreking tijdens een veiligheidsoverleg. In Duiven werd dit overleg circa eens per drie weken gehouden met politie, COA, Nidos, gemeente en BOA's. Dit overleg is op de huidige locatie in Velp nog niet opgestart en zal naar alle waarschijnlijkheid minder frequent plaatsvinden, gezien het geringe aantal incidenten. De wijkagent is nauw betrokken bij de locatie. Als er aandacht nodig is voor een jongere, dan zijn er verschillende interventies mogelijk, zoals de inzet van een straatcoach.

Randvoorwaarden locatie POA

De locatiemanager en de medewerker van het COA hebben ervaring op verschillende locaties. Vanuit die ervaringen worden succes- en faalfactoren genoemd:

- Communicatie: het is belangrijk steeds te communiceren met de buurt, bijvoorbeeld in de vorm van een nieuwsbrief en om ook omwonenden uit te nodigen op de locatie.
- Projectgroep: er kan een projectgroep worden ingericht met COA en stakeholders uit de omgeving. In Velp is de locatiemanager in gesprek geweest met de direct omwonenden, maar nog niet met de bredere omgeving. De ervaring in Duiven met de tijdelijke POA was dat er meer stakeholders betrokken waren, maar dat er steeds minder animo was om naar bijeenkomsten te komen, omdat er geen bijzonderheden speelden op en rond de locatie. Daardoor ging de frequentie van de bijeenkomsten van de projectgroep naar beneden.
- Huisvesting: de locatie moet geschikt zijn en de juiste sfeer hebben. In bijvoorbeeld Overloon zaten de AMV'ers in een voormalige gevangenis. Dit was niet prettig voor de bewoners.
- Samenstelling bewoners: in bijvoorbeeld Overloon was sprake van een combinatie van een POA met een regulier AZC. Dit leidde tot een situatie waarin minder effectief toezicht kon worden gehouden en waarin sprake was van middelengebruik.

- Scholing: het is van belang dat de scholing goed geregeld is. In bijvoorbeeld Overloon was sprake van vier verschillende scholen in vijf jaar tijd. Dat was niet ideaal.
- Verbinding met de samenleving: in Duiven sportten een aantal jongeren mee met de voetbalvereniging en kregen een aantal een 10-baden kaart van het zwembad. Jongeren kunnen ook ingezet worden voor vrijwilligerswerk of een stage zodat ze kunnen aansluiten bij bestaande activiteiten op het gebied van sport en welzijn.
- Contact met de gemeente: vanuit het COA wordt aangegeven dat contact met de gemeente gewenst is om verbindingen met de omgeving te leggen, bijvoorbeeld de welzijnsorganisatie, werkgevers en sportverenigingen.

Vervolg

De locatiemanager is graag bereid direct omwonenden van de beoogde locatie in Lemelerveld en gemeenteraadsleden te ontvangen voor een bezoek aan de locatie in Velp.